

Prov: Romersk lag och rättssystem

Prov: Romersk lag och rättssystem

Årskurs: 7

Ämne: Historia

Tema: Romersk lag och rättssystem

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas förståelse för det romerska rättssystemets grundprinciper, dess historiska betydelse samt hur dessa lagar har påverkat moderna rättssystem.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Denna prov ska täcka centrala innehållsområden som beskriver det romerska rättssystemets grundläggande principer och hur dessa lagar har påverkat efterföljande rättssystem i världen.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna redogöra för de centrala aspekterna av det romerska rättssystemet och förstå dess betydelse samt påverkan på moderna lagar.

Prov

Faktafrågor

1. Vad var tolv tavlornas lagar?
 - A) De första skrivna lagarna i romersk historia
 - B) En samling av romerska filosofiska texter
 - C) Lagar som gällde för slavar
 - D) De lagar som skyddade kvinnors rättigheter**
2. Vilka var de primära aktörerna i det romerska rättssystemet?
 - A) Kungen och hans rådgivare

- B) Domare, advokater och parter i målets behandling**
C) Militären och politiska aktörer
D) Medborgarna som åklagare
3. Vilken betydelse har romersk lag haft för dagens rättssystem?
A) Många moderna lagar och rättsprinciper baseras på romersk lag
B) Romersk lag används inte längre
C) Romersk lag var irrelevant för framtida rättssystem
D) Romerska lagar ersattes av senare lagar
4. Vad innebär "jus" respektive "lex"?
A) "Jus" betyder rätt eller rättighet, "lex" betyder lag
B) "Jus" är ett lagligt dokument, "lex" är en person
C) Båda termerna används för att beskriva domstolar
D) "Jus" och "lex" har ingenting med lagar att göra
5. Nämn ett begrepp som är kopplat till rättssäkerhet.
A) Rätt att vistas i landet
B) Rätt att få sin sak prövad i domstol
C) Rätt att äga egendom
D) Rätt att arbeta i valfritt yrke
6. Vilken typ av rättigheter hade romerska medborgare?
A) Ingen rättighet överhuvudtaget
B) Rättigheter endast gällande handel
C) Medborgerliga rättigheter som skyddade dem enligt lagen
D) Endast religiösa rättigheter
7. Vad kännetecknade de romerska domstolarna?
A) Domstolar fanns endast för rika medborgare
B) De var öppna för allmänheten och alla medborgare kunde delta
C) Domstolar fungerade endast i krigstid
D) Domstolar var enbart religiösa institutioner
8. Hur påverkade romersk lag kvinnors rättigheter?
A) Kvinnor hade inga rättigheter enligt romersk lag
B) Romersk lag gav kvinnor vissa rättigheter, men de var begränsade
C) Romersk lag gjorde kvinnor till lika låga som slavar
D) Romersk lag skyddade alla kvinnor lika mycket som män

9. Vilken roll hade advokater i det romerska rättssystemet?
- A) De fungerade som åklagare och försvarsadvokater
 - B) Advokater var endast rådgivare
 - C) Advokater representerade parter i rättsprocesser**
 - D) Det fanns inga advokater i det romerska systemet
10. Vad var en viktig princip i romersk rätt?
- A) Rättvisa för alla var irrelevant
 - B) Rättssäkerhet och likabehandling under lagen**
 - C) Rika fick alltid mer rätt
 - D) Endast domare hade rätt att döma
11. Vilken typ av lagar reglerade romersk familjerätt?
- A) Endast lagar angående äktenskap
 - B) Lagar om äktenskap, arv och förmyndarskap**
 - C) Inga lagar fanns för familjerätt
 - D) Endast lagar för barn
12. Vad var en av de mest betydande lagarna i romersk straffrätt?
- A) Lagen om arv
 - B) Lagen om mord och straff för brott**
 - C) Lagar om äktenskap
 - D) Lagar för handelsrätt
13. Vilken funktion hade "forum" i romersk rätt?
- A) Det var platsen där rättsprocesser hölls**
 - B) Det var en lagbok
 - C) En typ av straff
 - D) Egen domstol för soldater
14. Vad menas med "civilrätt" i kontexten av romersk lag?
- A) Lagar som reglerade brott mot staten
 - B) Lagar som reglerade privatpersoners rättigheter och skyldigheter**
 - C) Lagar enbart för kvinnor
 - D) Lagar för alla dömda
15. Vad innebär en rättsprocess?
- A) En formaliserad process för att lösa tvister mellan parter**
 - B) En enkel morgonångest
 - C) Att ställa frågor till ett vittne

D) En oformell diskussion om lagar

Resonerande frågor

1. Diskutera betydelsen av tolv tavlornas lagar i det romerska samhället och deras påverkan på dagens lagar.
Syftet med frågan är att eleverna ska kunna reflektera över lagarna och deras påverkan genom historien.
2. Hur kan vi se spår av romersk rätt idag i våra moderna rättssystem?
Här ges eleverna möjlighet att visa sin förståelse för hur historia och nutid samverkar.
3. Vilka rättigheter anser du är mest grundläggande för ett rättssamhälle? Varför?
Denna fråga uppmuntrar eleverna att reflektera och argumentera för sina egna uppfattningar om rättigheter.
4. Kan du ge exempel på hur romersk lag har påverkat rättssystemet i ditt land?
Målet är att förstå och applicera kunskapen på en personlig och lokal nivå.
5. Vad skulle hända om dessa lagar inte funnits? Reflektera kring detta.
Frågeställningen ger eleverna möjlighet att tänka kritiskt kring betydelsen av lagar.
6. Hur ser du på skillnader mellan romersk lag och dagens lagar?
Denna fråga kräver analys och kan visa djup kunskap.
7. Vilken roll spelar lagar i ett demokratiskt samhälle?
Eleverna får reflektera och resonera om lagar i ett bredare samhälligt perspektiv.
8. Analysera hur rättssystemet skulle förändras utan lagar. Ge konkreta exempel.
Denna fråga ger eleverna möjlighet att visa sin förståelse för rättssystemets funktion.

Bedömning

Faktafrågor ger totalt 15 poäng och de resonerande frågorna ger 8 poäng. För betyg E krävs 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).